

Evropski sud
za ljudska
prava

50

PITANJA O ESLJP-U



EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

COUNCIL OF EUROPE



CONSEIL DE L'EUROPE

50 pitanja o ESLJP-u

Evropska konvencija o ljudskim pravima

1 Kada je Konvencija usvojena?

Konvencija o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda, poznatija pod imenom "Evropska konvencija o ljudskim pravima", otvorena je za potpisivanje u Rimu 4. novembra 1950, a stupila je na snagu 3. septembra 1953.

Konvencija je neka prava i slobode navedene u Univerzalnoj deklaraciji o ljudskim pravima učinila djelotvornim i uspostavila međunarodni sudski organ nadležan za suđenje državama koje ne poštuju svoje obaveze.

2 Šta je protokol uz Konvenciju?

Protokol uz Konvenciju je tekst koji dodaje jedno ili više prava početnom tekstu Konvencije ili joj mijenja određene odredbe.

Protokoli koji dodaju prava Konvenciji su obavezujući samo po one države koje su ih potpisale i ratificirale; ako država samo stavi svoj potpis za kojim ne uslijedi ratificiranje, taj potpis nije dovoljan da obaveže državu.

Do danas je usvojeno 14 dodatnih protokola.

3 Koja su prava predviđena Konvencijom?

Države koje su ratificirale Konvenciju, koje se zovu i "Države ugovornice Konvencije", priznaju i jamče osnovna, građanska i politička prava ne samo svojim državljanima već i svakoj osobi

koja potpada pod nadležnost njihovih sudova.

Konvencija prevashodno jamči pravo na život, pravo na pravično suđenje, pravo na poštovanje privatnog i porodičnog života, slobodu izražavanja, slobodu misli, savjesti i vjeroispovijesti, zaštitu imovine. Konvencija osobito zabranjuje mučenje i podvrgavanje neljudskom ili ponižavajućem postupanju i kažnjavanju, ropstvo i prinudni rad, samovoljno i nezakonito lišavanje slobode i diskriminaciju uživanja prava i sloboda koje priznaje Konvencija.

4 Da li se Konvencija i dalje razvija?

Da. Konvencija se razvija naročito zahvaljujući tumačenju koje njenim odredbama daje Sud. Svojom praksom, Sud stvara od Konvencije živi instrument; tako je Sud proširio zajamčena prava i omogućio njihovu primjenu u situacijama koje nisu mogle biti predviđene prilikom usvajanja Konvencije.

Konvencija se razvija i kada joj protokoli dodaju nova prava, kao što je to, na primjer, bio slučaj sa stupanjem na snagu u julu 2003. godine Protokola br. 13 koji se odnosi na ukidanje smrtno kazne u svim okolnostima ili pak, stupanjem na snagu Protokola br. 12 o zabrani diskriminacije iz aprila 2005.

5 Da li domaći sudovi moraju primjenjivati Konvenciju?

Konvencija se primjenjuje u domaćim pravnim sistemima. Ona je ugrađena u zakonodavstva država ugovornica Konvencije koje su obavezne poštovati prava navedena u Konvenciji. Prema tome, domaći sudovi moraju

Ovaj dokument kojeg je pripremio Odjel za odnose s javnošću Suda, nije obavezujući za Sud. Cilj ovog dokumenta je da pruži opće informacije o načinu na koji funkcioniše Sud.

Za detaljnije informacije, potražiti dokumente koje je pripremio Sekretarijat Suda, raspoložive na Internet stranici www.echr.coe.int.

© European Court of Human Rights, 2021

European Court of Human Rights
Council of Europe
67075 Strasbourg cedex
France

primjenjivati Konvenciju. U protivnom, države se izlažu riziku da ih Sud osudi ako mu se pojedinac požali da njegova prava nisu ispoštovana.

Evropski sud za ljudska prava (ESLJP)

6 Kakav je sastav Suda?

Sud je sastavljen od onoliko sudija koliko ima država ugovornica Konvencije.

7 Kako se biraju sudije Suda?

Sudije bira Parlamentarna skupština Vijeća Evrope s liste od tri kandidata koje predlaže svaka država. Biraju se na neobnovljivi devetogodišnji mandat.

8 Da li su sudije zaista nezavisne?

Iako su sudije izabrane ispred pojedine države, funkciju vrše kao pojedinci i ne predstavljaju tu državu. Potpuno su nezavisni i ne mogu obavljati nikakvu aktivnost nespojivu s njihovom obavezom nezavisnosti i nepristrasnosti.

9 Da li "nacionalni sudija" postupa u predmetima koji se tiču njegove zemlje?

„Nacionalni sudija“ ne može postupati kao sudija pojedinac. U izuzetnim slučajevima, može biti pozvan da vijeća u nekom od odbora. Zauzvrat, sudija je uvijek prisutan u sastavu Suda prilikom rasprave o određenom predmetu, kada Sud zasijeda u vijeću od 7 sudija ili u Velikom vijeću od 17 sudija.

10 Šta je Sekretarijat Suda?

Sekretarijat Suda je organizaciona jedinica koja pruža Sudu pravnu i administrativnu podršku u izvršavanju njegovih sudskih funkcija. Čine ga pravnici, administrativno i tehničko osoblje i prevoditelji.

11 Kakav je budžet Suda?

Troškovi funkcioniranja Suda na teretu su Vijeća Evrope. Budžet Suda čini dio budžeta Vijeća Evrope koji se finansira iz doprinosa država članica, koji se utvrđuju prema ljestvicama zasnovanim na broju stanovnika i bruto nacionalnom proizvodu.

Budžet Suda pokriva plate sudija i službenika i troškove vezane za rad (informatika, službena putovanja, pismeni prevod, usmeni prevod, publikacije, troškovi reprezentacije, pravna pomoć, istražiteljski zadaci, itd.).

12 Da li se sastav Suda može mijenjati od predmeta do predmeta?

Da, Sud može zasijedati u četiri glavna, različita saziva. Predstavke koje su očigledno neprihvatljive razmatra sudija pojedinac. Odbor od trojice sudija može jednoglasno donijeti odluku o prihvatljivosti i izjasniti se o osnovnosti predmeta za koji je na Sudu jasno utvrđena sudska praksa. Predstavka može biti dodijeljena i vijeću od 7 sudija koje se većinski izjašnjava, najčešće o prihvatljivosti i osnovnosti predmeta.

U izuzetnim slučajevima, Veliko vijeće od 17 sudija razmatra predmete koji su mu

izneseni bilo da je neko od vijeća ustupilo nadležnost ili nakon prihvatanja zahtjeva jedne od stranaka za upućivanjem.

13 Koja je razlika između vijeća i odjeljenja?

Odjeljenje je administrativna jedinica dok je vijeće saziv sudija Suda uspostavljen unutar jednog odjeljenja.

Sud obuhvata pet odjeljenja unutar kojih su uspostavljena vijeća. Svako odjeljenje čine predsjednik, potpredsjednik i nekoliko sudija.

14 Kako se formiraju vijeća i Veliko vijeće?

Vijeće je sastavljeno od predsjednika odjeljenja kome je dodijeljen predmet, od "nacionalnog sudije" to jest sudije izabranog ispred države protiv koje je podnesena predstavka i od pet drugih sudija koje predsjednik odjeljenja određuje po sistemu rotacije.

Veliko vijeće je sastavljeno od predsjednika Suda, potpredsjednikâ, predsjednikâ odjeljenja, kao i "nacionalnog sudije" i sudija čija su imena izvučena žrijebom.

Sudije onog vijeća koje je već donijelo presudu, ne mogu zasijedati u Velikom vijeću prilikom odlučivanja o istom upućenom predmetu.

15 U kojim slučajevima se može obratiti Velikom vijeću?

Velikom vijeću se može obratiti u dva slučaja: sudeće vijeće mu ili uputi presuđeni predmet ili mu ustupi svoju nadležnost za odlučivanje.

Kada je donesena presuda nekog vijeća, stranke mogu tražiti da predmet bude upućen pred Veliko vijeće, što će biti prihvaćeno u izuzetnim slučajevima. Ustvari, kolegij Velikog vijeća odlučuje da li ima ili nema osnove da se predmet uputi pred Veliko vijeće na novo razmatranje.

Velikom vijeću se takođe može obratiti nakon što sudeće vijeće ustupi nadležnost, i takvi su slučajevi takođe izuzetni. Naime, vijeće kojem je prvobitno dodijeljena neka predstavka može ustupiti nadležnost u korist Velikog vijeća ako predmet pokreće neko ozbiljno pitanje od značaja za tumačenje Konvencije ili ako postoji rizik protivriječnosti s nekom prethodno donijetom odlukom Suda.

16 Da li sudija može biti izuzet od razmatranja u nekom predmetu?

Da, i čak je u obavezi izuzeti se od razmatranja u predmetu ako je na bilo koji način bio u prilici da odlučuje u tom predmetu u nekoj od prethodnih faza postupka. Tada se kaže da se on povlači. U postupku ga mijenja drugi sudija ili *ad hoc* sudija ako se radi o "nacionalnom sudiji".

17 Šta je to ad hoc sudija?

Ad hoc sudiju imenuje zainteresirana vlada u slučajevima kada "nacionalni sudija" ne može odlučivati u predmetu iz razloga spriječenosti, povlačenja ili oslobođanja.

18 *Koja je nadležnost Suda?*

Sud ne može odlučivati po službenoj dužnosti. Sud je nadležan da razmatra navode o kršenju odredaba Evropske konvencije o ljudskim pravima i u tom pogledu zaprima pojedinačne ili međudržavne predstavke.

Postupak pred ESLJP-om

19 *Ko se može obratiti Sudu?*

Konvencija razlikuje dva tipa predstavki: pojedinačne predstavke koje podnosi pojedinac, grupa pojedinaca ili nevladina organizacija, koji smatraju da su njihova prava povrijeđena, i međudržavne predstavke, koje podnosi jedna država protiv druge.

Otkad je Sud osnovan, skoro sve predstavke su podnijeli pojedinci koji su se obratili direktno Sudu navodeći kršenje jedne ili više odredaba Konvencije.

20 *Protiv koga se mogu podnositi predstavke?*

Predstavke moraju nužno biti podnesene protiv jedne ili više država koje su ratificirale Konvenciju. Svaka predstavka koja bi bila usmjerena protiv neke druge države ili protiv pojedinca, na primjer, bit će proglašena neprihvatljivom.

21 *Kako se obraća Sudu?*

Sudu se može obratiti neposredno neko lice, a da mu u početku postupka nije potrebno zastupanje advokata. Za obraćanje dovoljno je poslati Sudu propisno popunjeni obrazac predstavke kojem su priloženi zahtijevani dokumenti. Međutim, činjenica da je Sud zaprimio neku predstavku nipošto ne znači da je predstavka prihvatljiva ili osnovana.

Sistem Konvencije predviđa "lako" obraćanje Sudu kako bi svaki pojedinac mogao imati pristup Sudu, čak i ako se nalazi u zabačenom području zemlje članice ili ako je siromašan. Shodno tome, i postupak pred Sudom je besplatan.

22 *Koja je razlika između pojedinačne i međudržavne predstavke?*

Većina predstavki podnesenih Sudu su pojedinačne predstavke koje podnose obični pojedinci. Država može podnijeti predstavku protiv neke druge države, ugovornice Konvencije; tada se govori o međudržavnoj predstavi.

23 *Da li je pojedincu potrebno da ga pred Sudom zatupa advokat?*

Pravni zastupnik nije neophodan na početku postupka tako da se svako lice može direktno obratiti Sudu. Međutim, pomoć advokata postaje neophodna kada je predmet dostavljen tuženoj vladi na odgovor. Počev od ove faze postupka, ako je to potrebno, pravna pomoć može biti dodijeljena podnosiocima predstavke.

24 *Ko su ovlašteni pravni zastupnici pred Sudom?*

Ne postoji spisak advokata ovlaštenih da zastupaju pred Sudom. Podnosioci predstavke može zastupati svako lice koje posjeduje kvalifikaciju za pravno zastupanje u jednoj od država ugovornica Konvencije ili kojeg je za to ovlastio predsjednik predmetnog vijeća.

25 *Koje su sve faze postupka pred Sudom?*

Razmatranje predmeta iznesenih pred Sud poznaje dvije glavne faze: prihvatljivost i osnovanost predmeta, to jest ocjenu navoda. Različite faze označavaju put kojim prolazi predstavka. Sudija pojedinac proglasit će predstavku neprihvatljivom u predmetu u kojem se neprihvatljivost nameće bez daljnjeg razmatranja; na njegovu odluku podnosilac nema pravo žalbe.

Odbor će donijeti rješenje ili konačnu presudu o predmetu za koji postoji jasno utvrđena sudska praksa Suda.

Vijeće će dostaviti predmet tuženoj vladi na odgovor. Slijedi razmjena odgovora obje strane. Zatim Sud odlučuje da li je potrebno zakazati ročište u predmetu, što je izuzetak s obzirom na broj predstavki koje Sud razmatra. Konačno, vijeće donosi presudu koja će postati pravosnažna tek nakon isteka roka od tri mjeseca u toku kojeg podnosilac predstavke ili vlada mogu zahtijevati upućivanje predmeta Velikom vijeću na novo razmatranje. Ako kolegij Velikog vijeća prihvati zahtjev za upućivanje, slučaj postaje predmet novog razmatranja i ako se ispostavi da je potrebno, nove rasprave. Presuda Velikog vijeća će biti konačna.

26 *Koji su uslovi prihvatljivosti?*

Predstavke moraju ispoštovati određene uslove, inače ih Sud može proglasiti neprihvatljivim, a da čak ni ne razmotri navode. Podnošenje predstavke Sudu može uslijediti tek nakon što budu iscrpljeni svi unutrašnji pravni lijekovi, odnosno lice koje se žali na povredu svojih prava mora prethodno iznijeti svoj slučaj pred pravosudne organe dotične zemlje do najviše nadležne instance. Na taj je način državi data mogućnost da sama ispravi navedenu povredu prava u domaćem sistemu.

Potrebno je pozvati se na jedno ili više prava navedenih u Konvenciji. Sud može presuđivati samo po navodima povrede onih prava koja su sadržana u Konvenciji. Takođe, Sudu se mora obratiti u roku od četiri mjeseca nakon posljednje sudske odluke u tom predmetu, odnosno, uglavnom nakon presude najviše sudske instance u zemlji. Podnosilac predstavke mora biti lično i neposredno žrtva povrede Konvencije i mora pretrpiti značajnu štetu. Naravno da predstavka mora biti podnesena protiv jedne od država ugovornica Konvencije, a ne protiv neke druge države ili nekog pojedinca.

27 *Mogu li nevladine organizacije ili države učestvovati u postupku?*

Da, obje mogu podnijeti predstavku. Osim toga, mogu dobiti ovlaštenje od predsjednika Suda da interveniraju u svojstvu trećeg lica.

28 Šta je to treća strana koja intervenira?

Predsjednik Suda može ovlastiti lice koje nije podnosilac predstavke ili državu ugovornicu Konvencije protiv koje nije podnesena predstavka, da intervenira u postupku. Govori se o trećoj strani koja intervenira. To će lice ili ta država moći dostaviti pismeni podnesak ili uzeti učešće u saslušanjima.

29 Da li Sud može imenovati vještake ili saslušavati svjedoke?

Da. U izuzetnim slučajevima, dešava se da Sud poduzima istražne radnje i otputuje u neke zemlje kako bi utvrdio činjenice na kojima počivaju neke predstavke. Tada delegacija Suda može saslušati svjedoke i obaviti istragu na licu mjesta.

Ponekad se događa da Sud imenuje vještake kao što je to slučaj kada zatraži od ljekara-sudskih vještaka da pregledaju podnosiocima predstavki koji su lišeni slobode.

30 Da li Sud održava javne rasprave?

Postupak pred Sudom je u pisanom obliku ali se događa da, za neke predmete, Sud odluči održati raspravu.

Rasprave se održavaju u Palati Ljudskih prava u Strasbourgu. Rasprave su javne izuzev ako predsjednik predmetnog vijeća ili Velikog vijeća ne donese odluku da će ih držati iza zatvorenih vrata što se odlučuje od slučaja do slučaja. Predstavnicima medija i javnosti je odobreno prisustvovanje javnim raspravama; za to im je dovoljno da na

prijavnici pokažu novinarsku iskaznicu ili lični dokument.

Sve rasprave se snimaju i istoga dana prenose na Internet stranici Suda, počev od 14:30 (po lokalnom vremenu).

31 Šta se podrazumijeva pod preliminarnim prigovorima?

Preliminarni prigovori su argumenti koje tužena država dostavlja, a koji prema njoj, predstavljaju prepreku razmatranju predmeta po pitanju osnovanosti.

32 Šta je nagodba pred Sudom?

Nagodba pred Sudom je dogovor između stranaka koji je takav da okončava predstavku. Kada se podnosiocima predstavke i dotična država dogovore da se nagode po pitanju spora među njima, najčešće se to odvija putem isplate izvjesnog novčanog iznosa podnosiocu predstavke. Nakon što razmotri uslove nagodbe i ako smatra da poštovanje ljudskih prava ne opravdava zadržavanje predstavke, Sud briše predmet sa sudske liste predmeta.

Sud uvijek podstiče strane na nagodbu. Ako dogovor nije moguć na bilo koji način, Sud pristupa ispitivanju predmeta po pitanju osnovanosti.

33 Da li Sud može naložiti privremene mjere?

Kada zaprimi predstavku, Sud može zatražiti od države da preduzme određene mjere čekajući da se izjasni o predmetu. Većinu vremena, Sud traži od države da se suzdrži od nekog činjenja, i uglavnom se radi o tome da ne pošalje neko lice natrag u zemlju porijekla za

koju ono tvrdi da će u njoj biti izloženo smrti ili mučenju.

34 Da li su sudska vijećanja javna?

Ne, vijećanja Suda su uvijek tajna.

35 Da li se događalo da neke države odbiju sarađivati sa Sudom?

Ponekad se dešava da se neke države suzdržavaju ili čak odbijaju dostaviti Sudu informacije i dokumente koji su mu potrebni kako bi presudio u nekom predmetu.

U tom slučaju, Sud može osuditi te države za kršenje člana 38. Konvencije (obaveza pružanja svih olakšica potrebnih za razmatranje predmeta).

36 Koliko vremena traje postupak pred Sudom?

Nije moguće reći koliko vremena traje postupak pred Sudom. Sud nastoji obraditi predmete u roku od tri godine nakon zaprimanja predstavke, ali razmatranje nekih predmeta ponekad uzme više vremena s tim što se isto tako dešava da neki predmeti budu brže obrađeni.

Trajanje postupka pred Sudom očito da se mijenja u zavisnosti od predmeta, saziva kojem je dodijeljen, spremnosti stranaka u sporu da dostave sve informacije Sudu kao i od mnogih drugih činilaca, kao što je, na primjer, održavanje ročišta, upućivanje predmeta na Veliko vijeće, itd.

Neke predstavke mogu biti okvalificirane kao hitne i prioritarno obrađene, naročito

u slučaju kada se ustanovi neposredna opasnost koja prijete fizičkom integritetu podnosioca predstavke.

Odluke i presude ESLJP-a

37 Koja je razlika između odluke i presude?

Odluku uglavnom donosi sudija pojedinac, odbor ili postupajuće vijeće Suda. Odluka se odnosi samo na prihvatljivost, a ne na osnovanost predmeta. Uobičajeno je da vijeće ispituje istovremeno i prihvatljivost i osnovanost predmeta; zatim će vijeće donijeti presudu.

38 Da li je presuda obavezujuća za osuđenu državu?

Presude za povredu prava su obavezujuće za osuđene države koje ih moraju izvršiti. Komitet ministara Vijeća Evrope se stara o izvršenju presuda, a posebno se stara da novčani iznosi koje je Sud dodijelio podnosiocima predstavki kao nadoknadu štete koju su pretrpjeli, zaista budu i isplaćeni.

39 Da li se protiv presuda može izjaviti žalba?

Odluke o neprihvatljivosti, kao i presude koje donese odbor ili Veliko vijeće su konačne i, dakle, protiv njih se ne može izjaviti žalba. Ali zato strane mogu u roku od tri mjeseca nakon izricanja presude vijeća, zatražiti da predmet bude upućen Velikom vijeću na novo razmatranje. Zahtjev za upućivanje predmeta Velikom

vijeću razmotrit će odbor sudija koji će odlučiti ima li ili nema osnova da se udovolji tom zahtjevu.

40 *Kako se izvršavaju presude Suda?*

Kada se donese presuda o povredi prava iz Konvencije, Sud dostavlja spise Komitetu ministara Vijeća Evrope, koji s dotičnom zemljom i sa službom za izvršavanje presuda određuje na koji način izvršiti dotičnu presudu i preduprijeti svako novo istovjetno kršenje odredaba Konvencije. To se provodi usvajanjem općih mjera, prevashodno izmjenom zakona i, ako je to potrebno, pojedinačnih mjera.

41 *Koje su posljedice presude za povredu prava iz Konvencije?*

Osuđena država mora paziti da svaka nova povreda prava iz Konvencije bude izbjegnuta, inače se izlaže riziku da je Sud ponovo osudi. Na ovaj se način mogu dovesti države do toga da usklade svoje zakonodavstvo s Konvencijom.

42 *Šta je pravično zadovoljenje?*

Kada Sud osudi neku državu i zaključi da je podnositelj predstavke pretrpio štetu, uglavnom ovome odobrava određeno pravično zadovoljenje odnosno novčani iznos namijenjen nadoknađivanju jedne ili više šteta koje je pretrpio. Komitet ministara provjerava da li je iznos koji je Sud dodijelio zaista i uplaćen podnosiocu predstavke.

43 *Šta je pilot-predmet?*

Posljednjih godina Sud je razvio novi postupak zbog masovnog priliva predstavki koje se odnose na slične probleme, zvane i sistemski problemi, to jest problemi koji su prouzrokovani neusklađenošću domaćeg prava s Konvencijom.

Odnedavno je Sud razradio postupak koji se sastoji u tome da se razmatra jedna ili više ovih predstavki te da se odgodi razmatranje niza sličnih predmeta. Kada Sud donese presudu u pilot-predmetu, upućuje poziv dotičnoj vladi da uskladi svoje zakonodavstvo s Konvencijom i u glavnim naznakama joj ukazuje na mjere koje treba poduzeti. Tek onda pristupa obradi ostalih sličnih predmeta.

44 *Šta je izdvojeno mišljenje?*

Sudije mogu izraziti mišljenje u vezi s nekim predmetom u kojem su odlučivali i, mišljenje koje će biti priloženo dotičnoj presudi. Objašnjavaju u glavnim crtama zašto su većinski glasali i tada se govori o saglasnom mišljenju ili u suprotnom, zašto nisu bili mišljenja kao i većina sudija, kada se govori o izdvojenom mišljenju.

Aktivnost ESLJP-a

45 *Koliko je predmeta izneseno pred Sud?*

Sud je žrtva svog uspjeha: svake godine se podnosi 50.000 novih predstavki. Odjek koji redovno imaju neke presude Suda kao i rastuće priznanje na koje nailazi kod državljana država ugovornica, imaju značajan uticaj na godišnji priliv predmeta podnesenih Sudu.

46 *Na koja se prava odnosi većina predmeta?*

U skoro polovini presuda o kršenju Konvencije koje je donio od svog osnivanja, Sud je ustanovio povredu prava iz člana 6. Konvencije, bilo da se radilo o pravu na pravično suđenje ili o dužini trajanja postupka. Naime, 58 % povreda prava iz Konvencije koje je Sud ustanovio, odnosili su se na član 6. (pravo na pravično suđenje) i član 1. Protokola br. 1 (zaštita imovine). I na kraju, u oko 11 % slučajeva, Sud je utvrdio tešku povredu prava na život ili na zabranu mučenja i nečovječnih i ponižavajućih postupanja (članovi 2. i 3. Konvencije).

47 *Da li su privremene mjere zaista djelotvorne?*

Iako države skoro uvijek slijede preporuke Suda po pitanju privremenih mjera, ponekad se dešava da se neke od njih ne povinuju zahtjevu Suda. Ove se države izlažu riziku da ih Sud osudi zbog nepoštivanja obaveze iz člana 34. (pojedinačna predstavka).

48 *Da li se Sud bavi društvenim temama?*

Naravno da se Sud našao u situaciji da se izjašnjava o temama koje nisu bile predvidljive prilikom potpisivanja Konvencije 1950. godine. Već više od 50 godina, Sud se izjašnjavao o brojnim društvenim temama: pitanjima vezanim za abortus, pomoć pri samoubistvu, pretres osobe uz zahtjev za skidanje odjeće, kućno ropstvo, pravo osobe koju je rodila nepoznata majka da sazna svoje porijeklo, usvajanje djece od strane homoseksualaca, nošenje islamske marame u obrazovnim ustanovama, zaštita novinarskih izvora, diskriminacija Roma ili pak, pitanjima koja se tiču okoliša.

Budućnost ESLJP-a

49 *Šta je Protokol br. 14?*

Protokol br. 14 čiji je cilj da jamči dugoročnu djelotvornost Suda kroz poboljšavanje filtriranja i obrade predstavki, prevashodno predviđa osnivanje novih saziva suda za razmatranje najjednostavnijih predmeta kao i novi kriterij prihvatljivosti (postojanje "štete većeg obima") i produžava mandat sudijama na devet godina, bez mogućnosti obnove. Stupio je na snagu 1. juna 2010.

ČESTO POSTAVLJANA PITANJA

50 *Kakvi su planovi za reformu?*

Nezavisno od Protokola br. 14, smatralo se neophodnim nastaviti s reformom sistema Konvencije. U novembru 2006, grupa uglednih pravnika predstavila je svoj izvještaj Komitetu ministara. Grupa je prevashodno preporučila stvaranje novog sudskog mehanizma filtriranja i izrade statuta vezanog za neke strukturne aspekte funkcioniranja Suda; modaliteti dopune tog statuta trebali bi biti fleksibilniji nego što je to postupak izmjene međunarodnih sporazuma a koji zahtjeva i Konvencija.

Upravni odbor ljudskih prava Vijeća Evrope trenutno razmatra različite prijedloge.



EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

www.echr.coe.int